

STERREN STOF

Aan *Tsar B* stel je geen vragen: Je informeert hoe het gaat en krijgt een geweldige monoloog over *Dali*, de herkomst van kippenvel, haperende telefoonladers en *confronterende* inner voices.

"Ik zou mijn stijl omschrijven als seventies, ..., barok, ..., glam, ... en punk. Denk ik." Met horten en stoten beschrijft Justine Bourgeus, beter bekend als Tsar B, wat ze doet. Een etiket plakken op wat dat precies is, vindt ze zelf klaarblijkelijk al even uitdagend als de gemiddelde muziekjournalist. Feit is dan weer dat ze barst van de energieke ideeën. Op zeven jaar tijd leverde ze een langspeelplaat, drie EP's, een waanzinnige concertfilm en nu alweer een nieuw album af. De voorbije twee jaar was ze voornamelijk aan het touren met Les Diners de Gala, een op-Dali's-kookboek-geïnspireerde-klassieke-herinterpretatie-van-haar-eigen-muziek, maar achter de schermen schreef ze dubbel zo lang aan haar nieuwste album. Nog maar net thuis, of deze muzikale baby werd op het publiek afgevuurd. To The Stars zet wederom een ander facet van de Belgische zangeres/muzikante/producer/beeldkunstenaar in de kijker. Tsar B is nu eens een solo project, dan weer een feeëriek dubbelverschijning die vanachter een theatrale feesttafel klassieke beats maakt, om met To The Stars te transformeren in een meerkoppige punkband. De inhoud van dat album laat zich met een mix van Italiaanse volksliederen, trance, Handel, zware beats en Justine's immer betoverende zangstem trouwens net zo min in een hokje stoppen. Een gelukkig

toeval, zo blijkt: *"Het lijkt allemaal nogal eclectisch, soms zelfs van de pot gerukt, maar er is wel degelijk een TsarB stijl als rode draad: de manier waarop ik produce, de synthesizer geluiden die ik toepas, mijn stem en viool. Sommige artiesten werken met externe producers, waardoor er al snel een risico op een stijlbreuk ontstaat, maar ik vertrouw mijn muziek aan niemand anders dan mezelf toe. Ik maak muziek in functie van de vibe waarin ik me bevind. To The Stars werd op vijf jaar tijd geschreven, ik maakte een overgang mee van uitbundige feestperiode naar Covid lockdown en dan opnieuw het feestgedruis. Mijn liefdesleven was in die periode nogal bewogen en ik moest opnieuw uitmaken wie ik werkelijk ben. Tijdens de lockdown heb ik veel zelfreflectie gedaan en ben ik de literatuur ingedoken. Ik haal inspiratie uit kunstboeken en kwam onder andere bij Salvador Dali's Diners de Gala terecht. Ik dacht: waarom geen klassiek concert à la Dali, compleet met surrealistische feesttafel? To The Stars heeft zowel barokke invloeden als eighties party vibes, momentopnames als langere belevingen. Het licht en het huilt. Het is lichtvoetig en zwaar. Net als het leven dat ik in die tijd geleefd heb. Het overkomt me allemaal, het loopt alle kanten uit maar het klopt. ik heb de indruk dat mijn realiteit elke maand weer een nieuwe wending krijgt. Let wel, dat zie ik als een zegen: niemand zit te wachten op een eentonig verhaal."*

Tekst ISABELLE VANDER HEYDE

Foto Oriane Verstroeten

EEN STEM MET EEN MENING

Een grote verrassing in Justine's muziekcarrière was de vroege aandacht uit onverwachte hoek: de danswereld ging heel snel overstag voor haar dromerige beats. Tsar B bleek de perfecte soundtrack voor R&B, maar ook voor modern ballet en paaldans. Het Instagram aanbod aan twerkvideo's op de tonen van haar nummer Escalate is ronduit overweldigend. "Leuk, maar soms ook bevreemdend omdat ik zoveel van mezelf in mijn songs steek en die vervolgens door een ander worden geherinterpreteerd. Ik weet nog dat ik neer lag toen ik Escalate schreef, maar dat ik op één of andere manier toch magie voelde –dat gebeurt wel vaker als je iets maakt. Er hing dus een empowered, maar ook heel luie mood. En als ik al die mensen zie dansen...: ze zien er héél empowered uit, ze voelen zich precies een pak stoerder dan wat ik bedoelde. To The Stars is meer fluïde dan mijn vorige werk en spreekt, aan de geposte filmpjes te zien, vooral paaldansers aan. Het heeft bijna vijf jaar geduurd om dit album te maken. Over jezelf schrijven is intens emotioneel. Ik pieker me bij elke noot dood over de vraag of die wel echt puur uit mijn hart komt. Ik schrijf trouwens niet letterlijk. Eerst maak ik melodieën en vervolgens zing ik daar tekst over, of liever: laat ik mijn onderbewustzijn aan het woord. Soms is dat wel schrikken: sta ik te zingen en komt er iets spontaans uit waardoor ik beseft van sh** ik heb het verkeerde liefke! Nu heb ik niet de verkeerde vriend trouwens, hij is de man van mijn leven. Mijn punt: het is confronterend. Je leert jezelf beter kennen, maar het is ook verdomd confronterend. Daarom doet het af en toe deugd om afstand te nemen en muziek te maken voor anderen. Ik componeer veel voor films en TV-series. Regisseurs

SUR CETTE PAGE : Image du clip Awtch.
PAGE PRÉCÉDENTE : XXXXXX.

sturen me standaard hun script op, maar ik lees die zelden: ik laat ze liever tijdens een live gesprek hun verhaal vertellen. Ik kruip dan helemaal in dat verhaal en hoor spontaan al bepaalde muziek bij hun woorden. Het is zo'n interessante kunst om met subtiele, meeslepende tonen bepaalde emoties te ontlokken bij een filmpubliek."

KIPPENVEL

Emoties die in TsarB's geval nog meer versterkt worden door de trouwe viool die sinds Justines twaalfde niet van haar zijde wijkt. We vroegen het na en ze sleept effectief sinds al die jaren hetzelfde instrument mee: "Ik weet nog dat ik haar kocht en dat er iets niet mee klopte, maar dat ze juist daardoor cooler klonk dan andere violen. Ze hoeft geen hoge techniciteit te behalen, want ik gebruik haar bijna als een synthesizer en vervorm sowieso graag klanken. Ik speel al sinds mijn veertiende in bands: in het begin hield ik mijn passie voor klassieke, barokke muziek wat afzijdig, maar van zodra ik dat omarmde, reageerde mijn publiek enthousiast. Mijn grootste compliment is iemand tot tranen toe te kunnen bewegen. Ik las ooit eens dat het geluid van een viool in ons onderbewustzijn een hoge, snijdende menselijke kreet oproept, en dat die kreet op haar beurt kippenvel uitlokt: het overblijfsel van ons oerinstinct om bij gevaar de haren te doen rijzen, zoals dieren dat doen. En daarmee is de emotionele impact van een viool min of meer verklaard." Des te verrassender dan ook, dat ze in To The Stars het geliefkoosde instrument verwoest. Net als Jimi Hendrix destijds, al ziet ze er net als hem geen daad van woede in. Eerder een liefdesverklaring, een vorm van vurige passie: "Het is mijn manier om de viool te eren. Het album zit trouwens vol liefde, want die is er de voorbije jaren in al haar vormen geweest. Er zijn veel mannen in mijn leven gepasseerd,

Foto Lennert Madou

ALS IK muziek MAAK, LAAT IK MIJN onderbewustzijn AAN HET WOORD. SOMS IS DAT wel SCHRIKKEN: STA IK TE ZINGEN EN KOMT ER IETS spontaans UIT WAARDOOR IK BESEF VAN sh** IK HEB HET VERKEERDE liefke!

elke song is ergens wel aan één van hen opgedragen. Aan het begin van het proces kwam ik uit een stukgelopen, jarenlange relatie. Ik ben verrijst, ouder en wijzer geworden en dat hoor je ook. Ik beseft nu het belang van reflectie en onderzoek: minder in de oppervlakte leven en geen genoeg nemen met matigheid. Daardoor heb ik de laatste jaren heel hard geleefd, ik ben weinig dingen uit de weg gegaan en heb het mezelf niet altijd gemakkelijk gemaakt. Ik heb mijn veilige bubbel verlaten en verken nu nieuwe ruimtes, waar ik mijn volle potentieel kan benutten. Vandaar dus de titel To The Stars. Ik heb het album trouwens cadeau gegeven aan astronaut Dirk Frimout, die me vertelde hoe het voelt om de ruimte in te worden geschoten: eerst word je met gigantische kracht tegen je stoel gedrukt, daarna word je gewichtloos en uiteindelijk zie je de hele wereld letterlijk vanop afstand. Zo voel ik me nu dus ook."

DON QUICHOTTE

Dat avontuurlijke kantje krijgt met momenten ook tragikomische wendingen, en ook die gaat Justine niet uit de weg. In de clip van Awtch, over een relatie waarvan ze al vanaf het begin wist dat die pijn zou doen, galoppeert ze op een mechanisch paard richting haar grote liefde, pijl en boog in de hand om hem recht in het hart te raken. Behalve dan dat ze ter plekke galoppeert en het valse decor op de achtergrond wat zielloos in haar kielzog wappert. "Een mislukte held," noemt ze het, "net als Don Quichotte die een verbeteren, zinloze strijd voert tegen windmolens. Pijl en boog in aanslag, maar ik schiet naast de prijs. Het was een relatie waarvan ik meteen al wist dat die pijn ging doen, en toch ben ik ervoor willen gaan: Awtch dus... Nu het album uit is, wil ik meer inzetten op het beeldende luik ervan. Muziek is prachtig, film is dat ook. Ik heb heel specifieke ideeën over de clips en omring me graag met mensen wier creativiteit met de mijne mergen. Regisseur Lennert Madou is zo iemand. Of stylisten als Tom Eerebout, Eveline Briand en Deborah Uber. Soms neem

ik ook rechtstreeks contact op met designers, ik vind het leuk hun atelier en universum te ontdekken en samen iets te maken. Mode is een belangrijk component van Tsar B, ik zou nooit kunnen optreden zonder de juiste look. Voor de tour van To The Stars ontwierp Ginger Bogaert alle outfits van de band. Mijn kleren zijn eigenlijk het zoveelste bandlid. Niet dat ik me in een rolletje hijs, maar ze maken Tsar B wel af: ze is mijn alter ego. Ik geef mijn ziel bloot in mijn muziek en ben op het podium net zo gevoelig als in het echte leven, maar als ik haar ben, sta ik toch een stuk sterker in mijn schoenen."

Performer, producer, DJ én beeldend kunstenaar: is Tsar B een podiumbeest of een stille kracht op de achtergrond? En hoe krijgt ze het allemaal gedaan? "Stilte is heilig, want je moet je oor tussen alle muziek door kunnen zuiveren. Eventjes opladen en de resetknop indrukken. Onlangs dacht ik dat ik tinnitus had: mijn lief sprak tegen me en ik knikte met een poker face, maar van binnen werd ik gek van angst omdat ik een continue toon hoorde. 's Avonds bleek er iets mis te zijn met mijn telefoon oplader, wat dus dat geluid verklaarde. De opluchting! Ik ben constant omringd door geluid, het neemt zo'n belangrijke plaats in mijn leven in, dat ik niet zonder mijn stiltemomenten kan. En wat mijn agenda betreft: soms is het rustig, maar vaker is het alles tegelijk. Ik zie mijzelf als een flexibel wezen: ik wil heel veel uitdagingen aangaan, ook al wordt het te veel. Niet dat ik mij verlies, ik ben in mijn diepste kern gewoon een kameleon, maar soms is het overload in mijn hoofd. Awtch is op dat vlak erg tekenend. Die werd als one shot videoclip versneld opgenomen en uiteindelijk vertraagd. Bij het filmen moest ik twee keer zo snel lip synchroniseren als het originele nummer. Mijn vriend merkte onlangs op dat ik veel sneller leef dan normale mensen. We kwamen tot de conclusie dat de opnames van Awtch daarom zo goed zijn verlopen: mijn brein zit gevangen in een universum waarin alles twee keer zo snel gaat."